MAARİF VEKİLLİĞİ NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR. İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.
MAARİF VEKİLLİĞİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR. ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MAARİF VEKİLLİĞİ NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR

TEBLİĞLER DERGİSİ

CİLT: 5 — 4 İKİNCİKÂNUN 1943 — SAYI: 205

TAMİMLER

ORTA ÖĞRETİM UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 51293/42781

22/XII/1942

ÖZET: İmtihan kâğıtları h.

960

Bazı talebeler üzerinde kenarı kapalı imtihan kâğıdı bulunması üzerine yaptırılan tahkikattan, imtihan kâğıtlarının talebeye dağıtılırken bir talebeye, biribirine yapışmış iki kâğıdın verildiği ve fazla kirlenen kağıdın değiştirilmesi sırasında bozuk kâğıdın yanlışlıkla talebeden geri alınmamış olduğu anlaşılmıştır. İmtihan kâğıtlarının talebeye dağıtılır ve toplanırken imtihan komisyonlarınca kâğıdların birer birer sayılmasını ve her ne sebeple olursa olsun talebe üzerinde imtihan kâğıdı kalmamasına son derece dikkat edilmesini ehemmiyetle rica ederim.

Maarif Vekili

H. A. — *Hasan - Âli Yücel*

BEDEN TERBİYESİ VE İZCİLİK MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 2064-3/840

25/XII/1942

ÖZET: İzci oymaklarının ameli ve nazari çalışmaları h.

961

2064-3/84 sayılı ve 9/II/1942 tarihli tamim gereğince okullarda kurulan izci oymaklarının 6/IV/1942 tarih ve 2064-3/330 sayılı tamimine göre bu ders yılı için ameli ve nazari çalışma programının 20 ikincikânun 1943 tarihine kadar Vekilliğimize gönderilmesini dilerim.

Maliye Vekili n.

V. A. — *İhsan Sungu*

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 83 24

4/I/1943

ÖZET: «Yeni oku'da yeni yazı» adlı kitap h.

962

Hasanoğlan Köy Enstitüsü Yapı ve Sanat Başı Mustafa Güneri ile Kızılçullu Köy Enstitüsü Resim Öğretmeni Osman Yalçın tarafından müştereken hazırlanan ve İstanbul'da Remzi Kitabevinde 75 kuruş fiyatla satışa çıkarılan «Yeni Okulda Yeni Yazı» adlı kitabın ilk ve orta okullar talebeleri için faydalı olduğu anlaşılmıştır.

İlgililere tebliğini rica ederim.

Maarif Vekili

A. Ö. — *Hasan-Âli Yücel*

SEFERBERLİK MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 8022-1/3044

31/XII/1942

ÖZET: Yangın söndürme aletlerinin içerlerindeki kimyevi maddeler h.

963

Gerek evvelden elde bulunan, gerek sonradan pasif korunma tedbirleri için yeniden satın alınan yangın söndürme aletleri, içerlerindeki kimyevi maddelerin bozulması yüzünden, işe yaramaz bir duruma girmişlerse bunların İstanbul'da Galata'da Eski Gümrük Caddesi 44 numarada hızır müessesesine gönderilmek suretiyle kimyevi maddelerinin değiştirilerek işe yarar bir hale konması kabil olacağı Hava Müdafaa Genel Komutanlığından bildirilmiştir.

Gereğinin yapılmasını dilerim.

Maarif Vekili

M. B. — *Hasan-Âli Yücel*

TOPRAK MAHSULLERİ UMUM MÜDÜRLÜK BUROSU
Sayı: 1285

16/XII/1942

ÖZET: Değişmez gelirlilere yapılacak dağıtmalarda «ana karne» lerin nasıl kullanılacağı h.

22/X/1942 tarih, 2/18887 ve buna ek 12/XI/1942 tarih, 2/18952 sayılı kararnamelere bağlı «hükümetçe ekmek ve ekmeklik hububat ve sair eşya ve maddelerin dağıtılmasına dair talimatname» nin esasları dâhilinde, değişmez gelirli hak sahiplerine, ikincikânun 1943 ten itibaren «ana karne» ler kullanılmak suretiyle dağıtmalara başlanacaktır.

Bu karnelerin kullanılmasında, her tarafta aşağıdaki noktaların dikkate alınmasını ve alâkalılara tamim ve tebliğini rica ederim.

Ticaret Vekili

Dr. Behçet Uz

1. — Hükümetçe ekmek ve ekmeklik hububat ve sair eşya ve maddelerin dağıtılmasına dair talimatnamenin 5 inci maddesine göre hazırlanan «ana karne» ler, değişmez gelirlilere yapılacak her türlü erzak ve eşya dağıtmalarında istihkakın tesbitine esas teşkil edecektir. Tevziat sırasında karneden maada başkaca vesika aranmıyacaktır.

2. — Karnenin iç sahifesindeki (25) bölmeden (1), (2), (3), (4), (5), (6) numaraları taşıyanlardan her biri ekmek kartı tatbik edilen yerlerde sırasiyle ikincikânun 1943 ten itibaren ikişer aylık ekmek kartı dağıtımına, kart tatbik olunmıyan mahallerde ise, gene aynı numaralar, tevzi edilecek ikişer aylık un veya ekmeklik hububat ihtiyaçlarına tahsis edilmiştir.

3. — (1) numaralı bölge, ikincikânun, şubat 1943, (2) numaralı bölge mart, nisan 1943 ilâh... ikişer aylık ekmek kartı veya ekmeklik hububat dağıtımında kullanılacağına göre, her dağıtma devresinde, bunun tekabül ettiği devre numarası aşağıda gösterildiği şekilde iptal edilecektir.

4. — Dağıtılacak ekmek kartları, talimatnameye bağlı (8) numaralı numuneye muvafık «ekmek kartı tevzi bordrosu» ile mutemetlere tevzi edilecektir. Daire mutemetleri, aile reisleriyle bunların besledikleri kimselere ait ekmek kartlarını tevzi ederken, ana karnenin birinci sahifesindeki matbu karne numarasını, ekmek kartına yazacakları gibi, bölmeyi de, (ikincikânun şubat 1943 için «I» numaralı bölme), dört köşeyi birleştirecek surette (x) şeklinde bir işaretle iptal edecekler ve tevzi günü tarihini, bu işaret üzerine kaydedeceklerdir.

Gerek işaret ve gerek tarihin mürekkeple ve silinmiyecek surette yazılması lâzımdır. Bu şekilde iptal edilen her numaralı bölme, kesilmiyecek ve olduğu gibi yerinde kalacaktır.

5. — Ekmeklik un ve hububat dağıtmaları talimatnameye bağlı (9) numaralı numuneye muvafık tevzi bordrosu ile yapılacaktır. İkincikânun 1943 ten itibaren ikişer aylık devrelere ait tevziatta, bölmeler yukarda (4) üncü maddede izah edildiği tarzda iptal olunacaktır.

Ancak, memleketin iklim ve coğrafi şartları dolayısiyle bazı vilâyetlerde değişmez gelirli hak sahiplerinin iki aydan altı aya kadar istihkakları daha evvel verilmiş bulunmaktadır. Bu gibi yerlerde ikincikânun 1943 ten itibaren hangi ayların istihkakı evvelce verilmiş bulunuyorsa bu aylara ait bölmeler, her biri iki aylığa tekabül etmek üzere iptal edilecektir.

6. — (7) numaralı bölme, ikincikânun, şubat, mart 1943 devresi için üç aylığı bir defada dağıtılacak olan (şeker) e tahsis edilmiştir. Bu üç aylık devrenin şekeri dağıtılırken, (7) numaralı bölme, (4) üncü fıkrada gösterildiği şekilde iptal olunacaktır.

7. — (8) numaradan itibaren her bölmenin hangi maddelerin dağıtılmasına tahsis edileceği ayrıca bildirilecektir.

8. — Gerek ekmek kartı gibi tevziat kartlarının dağıtımında ve gerek aynen yapılan tevziat esnasında, dairelerinin bulunduğu şehirden muvakkaten ayrılan aile reisleri, isterlerse «ana karne»lerindeki bölme numaralarını gittikleri şehirde iptal ettirmek suretiyle istihkaklarını oradan alabilirler.

9. — Yukardaki izahattan anlaşılacağı üzere numaralı her bölme, hükümetçe dağıtılacak maddelerin alınmasını temine yaradığından gerek «ana karne» nin ve gerek bölmelerinin iyi bir surette muhafazası lâzımdır.

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 81 23

964

4/1/1943

ÖZET:

Değişmez gelirlilere yapılacak dağıtmalarda «ana karne» lerin nasıl kullanılacağı h.

Değişmez gelirlilere yapılacak dağıtmalarda «ana karne» lerin nasıl kullanılacağı hakkında İktisat Vekâletinden alınan 16/XII/1942 tarih ve 1285 sayılı tamimin bir örneği aynen yukarıya çıkarılmıştır.

Gereğince iş yapılmasını rica ederim.

A. Ö.

Maarif Vekili
Hasan-Ali Yücel

KIZ TEKNİK ÖĞRETİM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 18194

965

26/XII/1942

ÖZET:

Öğretmenlerin yemek ve yatacak yer durumları h.

Küçük merkezlerdeki kız enstitüsü veya akşam kız sanat okullarındaki kadın öğretmenlerimizden bazılarının kimseleri bulunmamasından barınacak bir mesken bulmakta güçlük çekmekte oldukları, yemeklerini umumî lokantalarda birçok imkânsızlıklar içinde yemek mecburiyetinde kaldıkları öğrenilmiştir.

Öğretmenlerin, bu önemli ihtiyaçlarını temin maksadiyle başta maarif müdürleri ve okul müdürleri üzere bu hususta aşağıda bildirilen ve bunların benzeri tedbirlerin alınması muvafık görülmüştür.

1 — Okul binası müsait ise bu gibi öğretmenlerin yatmaları için ve yalnız kendilerine münhasır olmak üzere, bir oda ayrılmalı ve okulda toplu bir şekilde kalmaları temin olunmalıdır.

Öğretmenlerin yatıp kalkmalarına ayrılacak oda, dersane ve atelyelerden ve okulun faaliyette bulunacağı kısımlardan mümkün olduğu kadar uzak olmalıdır.

Bu suretle okulda yatıp kalkacak öğretmenler, geceleri sokağa çıkıp geç vakit gelmek, okula dışarıdan, her kim olursa olsun, ziyaretçi veya misafir kabul etmek, okulun faaliyette bulunduğu zamanlarda ev kıyafetiyle okulda dolaşmak gibi resmî bir binada yapılması doğru olmıyan hareketlerden katî surette çekineceklerdir.

2 — Okul binası bu gibi öğretmenlerin yatıp kalkmalarına müsait değilse, maarif müdürleri ve okul müdürleri bu gibilerin mazbut bir evde ve bir arada yatıp kalkmalarına, veyahut muhitçe iyi tanılan aileler yanında kalmalarına tavassut ederek bu ciheti temine çalışacaklardır.

3 — Pansiyonlu veya yatılı okullarda, bu gibi öğretmenler, kendilerine müzakerecilik, daimî nöbetçilik gibi vazifeler verilmek suretiyle okulda tercihan barındırılacaktır.

4 — Bu gibi öğretmenler için okullarda birer tablidot yapılmalıdır. Kız enstitülerimizle bazı akşam kız sanat okullarındaki yemek pişirme dersleri tesisatından iyi kullanılmak ve alâkadarların mesuliyeti altında olmak şartiyle bu maksatla istifade edilmelidir.

Bu meselenin maarif müdürlerince teşvik ve temin edilerek ve okul idarelerince de icabeden yardım ve kolaylıklar gösterilerek iyi bir şekle bağlanmasını ve bu tamime göre neler yapıldığının bildirilmesini rica ederim.

N. B.

Maarif Vekili
Hasan-Ali Yücel

ORTA OKUL TARİH KİTAPLARI MÜSABAKASI

1 — 2259 sayılı kanunun tatbikına dair olan talimatnameye göre orta okulların 1 inci, 2 nci ve 3 üncü sınıfları için üç ciltten müteşekkil bir tarih kitabı yazılması müsabakaya konulmuştur.

2 — Müsabaka müddeti 1 şubat 1943 ten başlamak ve 31 birincikânun 1943 cuma günü öğleyin bitmek üzere on bir aydır.

3 — Müsabakaya iştirake karar verenler 30 eylûl 1943 perşembe günü akşamına kadar bir dilekçe ile Maarif Vekilliğine müracaatla bu müsabakaya girecekler defterine adlarını yazdırarak bir numara alacaklardır.

4 — Müsabakaya tek başına iştirak edilebileceği gibi birkaç kişilik gruplar halinde de girilebilir. Yalnız her iki şekilde de müsabakaya iştirak için her üç cilt kitabın seri halinde tam olarak yazılmış bulunması ve ciltler ayrı ayrı kimseler tarafından hazırlanmış bile olsa her üç cilde ait mesuliyetin grupa dâhil olanlar tarafından tek şahıs gibi kabul edilmiş olması şarttır.

5 — Müsabakada birinciliği kazanan kitap serisi üç yıl orta okullarda okutulacak ve müellifine veya müelliflerine her ders yılı için bin sekiz yüzer lira telif hakkı verilecektir. İkinci çıkan kitap serisini yazana bir defaya mahsus olmak üzere birincinin müellifine verilenin bir yıllığı, üçüncü, dördüncü ve beşinci çıkanlara da birer defaya mahsus olmak üzere dokuz yüzer lira mükâfat verilecektir.

6 — Müsabakaya gireceklerin eserlerini üçer nüsha olmak üzere makine ile ve kâğıtların yalnız birer yüzüne yazılmış olarak Maarif Vekilliği Neşriyat Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri veya posta ile taahhütlü olarak göndermeleri lâzımdır. Kitaba konulacak resim, şekil, harita, grafik ve saireanin asıllarının yalnız bu nüshalardan birinde ve yerlerine konulmuş olarak bulunması kâfidir.

7 — Müsabakaya girenlerin, kitap müsveddeleriyle birlikte, eserleri kabul edildiği takdirde, kitaplarını ilân edilen telif hakkı karşılığında ve her türlü tasarruf hakkından vazgeçerek Maarif Vekilliğine üç yıllık bir devre için terk ettiklerini ve kitabın o devre içindeki her basılışının son tashihlerinin kendileri tarafından yapılacağını gösterir noterlikçen tasdikli bir taahhüt senedi vermeleri de lâzımdır.

8 — Kitaplarda bulunması lâzım gelen pedagojik ve teknik vasıfları gösteren şartname, yeni kabul edilen orta okul tarih dersleri müfredatı ile noterliğe tasdik ettirilecek taahhüt senedinin formülü Maarif Vekilliği Neşriyat Müdürlüğünden alınabilir. Mektupla istiyenlerin beş kuruşluk bir posta pulunu da birlikte göndermeleri lâzımdır.

ORTA OKUL TARİH MÜFREDATI

BİRİNCİ SINIF

(Haftada 2 saat)

Giriş

Tarihin başlangıcı - Tarihten önceki devirler ve tarih devirleri

Eski Çağ

1. — Türklerin ana yurdu ve göçler.

2. — Göçlerden sonra ana yurdun durumu: Büyük Hun Devleti.

3. — Çinliler, Hintliler ve İskitler.

4. — Ön Asya ve Mısır:

a) Mezopotamya: Sumerler, Akadlılar, Babilliler,

b) Yukarı Mezopotamya: Asurlular,

c) Anadolu: Etiler ve diğer Anadolu urukları, Firikya ve Lidyalılar,

d) Mısırlılar,

e) Suriye ve Filistin: Fenikeliler, İbraniler,

f) İranlılar.

Bu ulusların siyasal durumları, tarihleri, kültür ve uygarlıkları.

5. — Ege bölgesi:

Ege bölgesinde ilk uygarlıklar: Yunanistan, mitoloji devri.

Solon ve Likurg kanunları, sebepleri ve neticeleri.

Yunan sömürgeleri.

Medya ve Pelâponez savaşları.

Makedonya: Filip ve İskender. İskender İmparatorluğunun parçalanması.

Yunan kültür ve uygarlığı: Din, sosyal ve siyasal hayat. Kültür.

6. — Roma İmparatorluğu.

İtalya yarımadası: İlk ahali ve durum.

Etrüskler, Romanın kuruluşu ve krallık.

Cumhuriyet devri.

Pön savaşları ve Fetihler.

İç karışıklıklar.

Julius Sezar ve Cumhuriyetin sonu.

İmparatorluk devri: Bu devirde devletin siyasal durumu, savaşları ve fetihleri, kültür ve uygarlık.

İmparatorluğun parçalanması ve neticeleri.

Hıristiyanlığın çıkması ve yayılması.

7. — Batıda orta çağın ilk zamanları.

Büyük göçler ve neticeleri

8. — Doğu Roması ve İran. Tarih ve uygarlığı.

(İslâmlığın çıkmasına kadar)

İKİNCİ SINIF

(Haftada 2 saat)

Orta Çağ

1. — Orta Çağ başlarında Türk Devletleri:

Avrupada Büyük Hun devleti ve Attilâ - Asya'da Akhunlar Göktürkler. - Türkeşler - Karluklar - Uygurlar. Avrupa'da Avarlar.

2. — İslâm tarihi:

İslâmlığın çıkmasından önce Arap yarımadasının durumu.

İslâmlığın çıkması ve esasları - Muhammedin hayatı, hicret ve Muhammedin savaşları.

Dört halife devri.

Emeviler, Abbasiler devirleri. Endülüs Emevileri. Bu devirlerin başlıca olayları, kültür ve uygarlık.

Abbasi İmparatorluğunun parçalanmasiyle ortaya çıkan İslâm devletleri (Türk İslâm devletleri hariç)

3. — Batıda Orta Çağ:

Büyük Karl İmparatorluğu ve bölünmesi, Fransa'nın, İtalya'nın, Almanya'nın ve İngiltere'nin siyasal durumları ve tarihleri. (kısaca)

Papalık, imparatorlarla mücadeleleri.

Haçlı seferleri, mahiyet ve neticeleri.

Feodalite ve Orta Çağda Avrupa kültürü.

4. — Türkler ve İslâmlık:

İlk Türk ve İslâm münasebetleri - İslâm memleketlerinde Türkler. -

Asya'da Samanoğulları, Gazneliler, Karahanlılar, Afrika'da Tolunlular ve Ahşidler.

5. — Batı Asya ve Doğu Avrupa Türkleri tarihine kısa bir bakış:

Hazarlar - Bulgarlar - Macarlar - Peçenekler - Oğuzlar - Kumanlar (Kıpçaklar) ve bu devirde Bizans İmparatorluğunun durumu.

6. — Oğuz Türkleri ve Selçuklular:

Oğuzların batıya göçleri ve İslâmlığı kabulleri.

Kuzey İran, güney Kafkas, Elcezire, küzey Suriye ve doğu Anadoluda İslâm Türklerin yerleşmesi.

Selçuk İmparatorluğunun kuruluşu ve genişlemesi ve bu devirde Bizansın durumu (Malazgirt savaşı üzerinde bilhassa durulacak ve bu olayın Türk tarihindeki önemi belirtilecektir). Selçuk İmparatorluğunun parçalanması. Selçuklular devrinde Türk kültür ve uygarlığı.

7. — Orta Çağda İslâm kültür ve uygarlığının gelişmesi, önemi ve bunda Türklerin rolü.

8. — Anadoluda Türkler:

Anadolu Selçuk İmparatorluğunun kuruluşu, genişlemesi ve parçalanması. Bu devirde Anadolu Türk kültür ve uygarlığı.

9. — Orta Asyada Türkler: Harzemler devleti.

Türk - Mogol İmparatorluğu ve Cengiz. Cengiz İmparatorluğunun genişlemesi ve parçalanması. İlhanlılar.

İlhanlılar devrinde Anadolu ve Anadolu Türk beylikleri - Osmanlı beyliğinin kuruluşu.

Türk Anadolu - Bizans münasebetleri ve Balkanlarda Osmanlı Türklerinin yerleşmesi.

Anadoluda Türk birliğinin kurulması ve Osmanlı devleti.

Anadolu Türk kültür ve uygarlığı.

10. — Timur devri:

Timur'dan önce Orta Asya ve Timur İmparatorluğu.

Bu devirde Suriye, Irak ve Mısır'da bulunan Türk devletleri.

Anadoluda Timur istilâsı, neticeleri.

Timur İmparatorluğunun parçalanması ve bu devirde Orta Asya'da Türk kültür ve uygarlığı.

11. — Orta Çağda Hindistan'da Türk egemenliği ve kültürü.

12. — Osmanlı İmparatorluğu:

Timur istilâsından sonra devletin Anadolu'da ve Rumeli'deki durumu Karaman ve Osmanoğullarının mücadeleleri. Osmanlılara karşı Haçlı seferleri. Balkanlarda Türk egemenliğinin yayılması ve kuvvetlenmesi. İstanbul'un fethi ve Bizans İmparatorluğunun sona ermesi.

XVI ncı asır sonuna kadar Osmanlı devletinin büyümesi, Osmanlı - Akkoyunlu - Osmanlı - Safavi, Osmanlı - Mısır münasebet ve mücadeleleri.

XVI ncı asırda doğuya ve güneye doğru büyüme, batı ile münasebetler. Kapitülâsyonlar.

Karada ve denizde mücadele ve neticeleri. Bu asırda Osmanlı İmparatorluğu dışındaki Türklük âlemine toplu bir bakış.

Bu devirlerde Osmanlı İmparatorluğunun önemli iç olayları.

13. — XVI ncı asır sonlarında Osmanlı Türk kültür ve uygarlığı.

ÜÇÜNCÜ SINIF

(Haftada 3 saat)

Yeni ve Yakın Çağlar Tarihi

1. — İstanbul'un fethi sıralarında Avrupa, rönesanstan önceki önemli olaylar:

Rönesans - reform ve neticeleri.

2. — On yedinci asırda Osmanlı İmparatorluğu:

Osmanlı devletinde duraklamanın başlaması ve sebepleri. İç ve dış durum, batıda ve doğuda savaşlar, idarede ve orduda karışıklıklar ve etkileri. Saray entrikaları ve neticeleri. Köprülüler. İkinci Viyana muhasarası.

3. — On yedinci asırda Avrupa'ya genel bir bakış.

4. — On sekizinci asrın ilk yarısında Osmanlı - İran, Osmanlı - Rus, Osmanlı - Avusturya münasebetleri ve harbleri. Fransa'nın bu siyasete müdahalesi ve kazançları. Kapitülâsyonların yenilenmesi.

Osmanlı İmparatorluğunun iç durumu.

On sekizinci asrın ikinci yarısında Osmanlı - Rus, Osmanlı - Avusturya, Osmanlı - Fransa münasebetleri.

Osmanlı İmparatorluğunun uğradığı zararlar.

5. — On sekizinci asırda Avrupa ve Amerika:

Yeni Avrupa'yı hazırlıyan etmenler: Fransa ihtilâli, sanayi inkılâbı, ulusçuluk cereyanları. Bu olayların Avrupa'da ve Osmanlı ülkesinde etkileri.

Amerika istiklâli.

6. — Osmanlı İmparatorluğunun dağılması:

Selim III ve Mahmut II devirlerinin siyasal olayları. İç isyanlar (Sırbistan ve Yunanistan devletlerinin kurulması). Ve ulusçuluk cereyanları - ıslahat teşebbüsleri, Mısır meselesi, Avrupa devletlerinin müdahaleleri, Londra muahedesi.

7. — On dokuzuncu asır başlarında Osmanlı - Türk kültür ve uygarlığı.

8. — On dokuzuncu asırda Avrupa: Amerika ve Uzak Doğu.

Napolyon devri, Viyana kongresi ve restorasyon.

Avrupa'da 1848 ihtilâlleri.

İtalyan ve Alman birliklerinin meydana gelmesi. Amerika ve Uzak Doğu (kısaca).

XIX uncu asrın ikinci yarısında Avrupa devletleri (kısaca).

9. — On dokuzuncu asır başlarında Osmanlı - Türk kültür ve uygarlığına toplu bir bakış.

10. — Tanzimat devri:

Tanzimatın ilânı ve tatbikı. Bu devrin önemli siyasal olayları:

Boğazlar meselesi. Kırım savaşı, Paris Muahedesi.

Osmanlı - Rus savaşları. Ayastafanos ve Berlin muahedeleri.

Bulgaristanın kuruluşu.

Tanzimat devrinde iç durum. İstikrazlar. Yeni müesseseler. Meşrutiyet cereyanları. Yeni Osmanlılar. İlk meşrutiyetin ilânı.

11. — İstibdat devri.

12. — Meşrutiyet devri:

İkinci meşrutiyetin ilânı.

Türkçülük cereyanları ve bu devrin politikası.

İtalya ve Balkan savaşları. Osmanlı İmparatorluğunun 1914 genel savaşında rolü. Çanakkale müdafaası, Anafartalar ve Mustafa Kemal. Mondros mütarekesi ve Sevr muahedesiyle Osmanlı İmparatorluğunun tasfiyesi.

Türkiye Cumhuriyeti ve Türk İnkılâbı,

1. — 1914 genel savaşının sonunda ve Osmanlı İmparatorluğunun parçalanması kararı karşısında.

a) Padişah hükümetinin

b) Hıristiyan tebaanın

c) Türklerin görüşleri ve yaptıkları işler.

2. — Mustafa Kemal'in başa geçmesi. Siyasi ve askerî mazisi. Millî mücadeleyi teşkilâtlandırması.

3. — Erzurum ve Sıvas Kongreleri, Misakı Millî, İstanbul'un işgali.

4. — Ankara'da Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümetinin kurulması ve İstiklâl Savaşı. Bu devrin başlıca olayları. Birinci ve ikinci İnönü savaşları, İsmet İnönü, Sakarya zaferi, Gazi Mustafa Kemal. Büyük taarruz ve zafer. Mudanya mütarekesi. Saltanatın kaldırılması.

5. — Lozan barış antlaşması ve İsmet İnönü. Ankara'nın devlet merkezi olması.

6. — Cumhuriyetin ilânı ve halifeliğin kaldırılması.

7. — Siyasal, sosyal, kültürel ve iktisadi sahalarda yapılan inkılâplar ve neticeleri.

8. — Ebedî Şef Atatürk'ün ölümü ve bu olay önünde Türk ulusu ve dünya.

9. — Millî Şef İsmet İnönü'nün Reisicumhur seçilmesi, Türk ulusunun inkılâp yolunda ilerlemesi.

ŞARTNAME

Orta okulların, 1, 2 ve 3 üncü sınıflarında okutulmak üzere yazılacak tarih kitaplarında aşağıdaki esaslara riayet olunacaktır:

1 — Kitaplar, orta okulların tarih dersleri için tesbit edilmiş olan ve bu şartnamenin sonuna eklenen yeni müfredat programına uygun olacaktır.

2 — Birinci ve ikinci kitaplar en çok otuz beşer, üçüncü kitap on beş dersi Türkiye Cumhuriyeti ve Türk inkılâbı tarihine ayrılmak üzere en çok elli ders saati içinde okutulabilecek bir şekilde ve bahisler derslere bölünmüş olarak yazılacaktır.

3 — Kitaplarda her dersin ihtiva ettiği maddeler, paragraflarına göre müselsel bir numara altında yazılacaktır.

4 — Kitaplar, orta okul talebesinin fikir seviyesine uygun bir surette düzgün bir Türkçe ile yazılacak ve tarihsel olaylar ve kurumlar talebeyi ilgilendirecek şekilde anlatılacaktır.

5 — Kitaplar,

a) Türk tarihi eksen tutulmak ve Türk tarih tezine uygun bulunmak;

b) Tarihte geçen ve bilhassa Türk tarihini ilgilendiren önemli ve evrensel olaylar, önemleriyle uygun bir surette belirtilmek ve bu gibi olayların sebepleri ve bilhassa neticeleri üzerinde izahat verilmek suretiyle yazılacaktır.

6 — Bahisler yazılırken şu esaslar göz önünde bulundurulacaktır:

a) Ders konusuna ait bilgilerin ana çizgileriyle bölümlere ve paragraflara ayrılarak izahı;

b) Dersin sonunda veya başında, o bahsin numaralı maddeler halinde ve 15—20 satırı aşmıyan bir hulâsasının bulunması;

c) Bahsin sonuna o konunun en önemli noktaları üzerinde talebeleri düşünmeye sevk edecek ve onları kendi kendilerine incelemeye, okumaya ve öğrenmeye alıştıracak ve metni sıkı sıkıya takibeder mahiyette sorular ve basit ödev konuları eklenmesi;

d) Dersin konusu ile ilgili ve metinde verilen izahları tamamlıyan ve canlandıran resim, harita, cetvel ve grafiklerin bulunması;

e) Bahis içinde geçen ve talebe için yeni veya yabancı bulunan dil ve tarih terimlerinin bahsin sonuna liste halinde ve gerekli görülen izahlariyle birlikte konulması.

7 — Kitaplarda müfredatın istediği bilgi dışında talebenin tarih konularına ilgilerini arttırıcı ve bilgilerini tamamlayıcı veya ulusa ve memlekete olan sevgi ve güvenlerini kuvvetlendirici mahiyette kısa ve cazip okuma parçalarına da yer verilebilir.

8 — Kitapların sonunda kitabın bahisleri için genel bir fihristle resim ve haritaların fihristleri, şahıs ve yer adları endeksleri, kitabın bahsettiği devrin senkronik bir tablosu ile kronoloji cetveli bulunacaktır.

9 — Kitaplara konulan resimler ilgili oldukları bahisleri apdılatmaya yarıyacak surette açık ve konunun en önemli taraflarını canlandıran bir mahiyette olacaktır. Resimlerin altına ayrıca talebenin bilgisini kuvvetlendirecek kısa izahat ilâve edilecektir. Kitaba konulacak resimlerin imkân bulundukça yurdumuzda mevcut tarihsel anıt ve eserlere ait bulunmasına, ulusal benliğe inanç verici, Türk sanat ve zevkinin değerini belirtici olmasına dikkat edilecektir.

10 — Kitapların lüzum görülecek bahislerine konulacak haritalar şematik ve basit olacaktır. Bu haritalarla metinler arasında her bakımdan tam bir uygunluk bulunması şarttır. Bütün haritalarda, kartografik doğruluk bulunacak ve bunlar gösterdikleri yeri ve devri en önemli özelikleriyle belirtecek bir karakterde olacaktır. Teferruat üzerinde durulmıyacak ve yazıları gayet okunaklı bulunacak, orta okul talebesi için lüzumu olmıyan yer adları ve izahlar bu haritalara konulmıyacaktır.

11 — Kitapta geçen bütün yer ve şahıs adlarının, kitabın her yerinde aynı imlâ ile ve aynı şekilde yazılması sağlanacaktır. Yer adlarının yazılışları, Birinci Coğrafya Kongresi çalışma ve kararları hakkında neşredilen kitabın 48—52 nci sahifelerindeki esaslara uygun bulunacaktır.

12 — Talebe tarafından muhakkak bellenmesi gerekli yer ve şahıs adlariyle tarihlerin altları kırmızı kalemle çizilecektir.

13 — Kitapta geçen bütün terimler Maarif Vekilliğince neşredilen «Türkçe Terimler Cep Kılavuzu» ile «Felsefe ve Gramer Terimleri» kitabında bulunan terimlere uygun olacaktır.

14 — Kitaplarda öğretmenlere ait tavsiye ve ihtarlar bulunmıyacaktır.

15 — Noktalama işaretlerinin ve majüskül ve minüskül harflerin mutlaka ve yerli yerinde kullanılmasına dikkat edilecek ve kitabın imlâsı 1941 tarihli İmlâ Kılavuzuna uygun olacaktır.

16 — Birinci ve ikinci sınıf kitapları 14×20,5 kıtasında kâğıda basıldığı takdirde 160 sahifeden aşağı ve 196 sahifeden fazla tutmıyacak bir hacımda [*] olacaklardır.

17 — Üçüncü sınıf kitabı 14×20,5 kıtasında kâğıda basıldığı takdirde 176 sahifeden aşağı ve 224 sahifeden fazla tutmıyacak bir hacımda [*] olacaktır.

18 — Kitapları yazanlar isim ve adreslerini yalnız kapak sahifesi üzerine yazmakla iktifa edecekler, metin sahifeleri üzerinde herhangi bir şekilde hüviyetlerini tanıtmaya imkân veren bir işaret bulundurmıyacaklardır.

TAAHHÜT SENEDİ

Müsabakaya gireceklerin imzalıyarak ve notere tasdik ettirerek müsveddelerle birlikte gönderecekleri taahhüt senedi örneği

1 — 2259 sayılı kanunun tatbikına dair olan talimatnamenin üçüncü maddesine göre yazmış olduğum üç ciltlik orta okul tarih kitabı; müsabaka sonunda Maarif Vekilliğince kabul edildiği takdirde haiz bulunduğum her türlü hukuku Vekillikçe ilân edilen telif hakkı mukabilinde ve her türlü tasarruf hakkımdan vazgeçerek üç ders yılı için Maarif Vekilliğine devretmeyi;

2 — Kitapların her basılışında son tashihlerinin tarafımdan yapılacağını ve bu tashihler dolayısiyle kitabın herhangi bir kısmının yeniden basılmasını icabettirecek bir yanlışlığa sebebiyet verilmiş olduğu takdirde bu kısmın basılması için sarfı lâzım gelen para ile tashih işinin Vekillikçe başka bir zata havalesine lüzum görüldüğü takdirde ona verilecek tashih ücretinin alacağım telif hakkımdan 2259 sayılı kanunun tatbikına dair talimatnamenin 14 üncü maddesi mucibince kesilmesini kabul ettiğimi taahhüdederim.

[*] Buna resimler, haritalar, grafikler, cetveller, fihristler kronoloji cetveli ve senkronik tablosu ve saire dâhildir.

TÂYİNLER:

Samsun Akşam Kız Sanat Okulu Evidaresi-Yemek Pişirme Öğretmeni ve Müdürü Zekâvet Kefeli Samsun Kız Enstitüsü Evidaresi-Yemek Pişirme Öğretmenliğine ve Müdürlüğüne, Balıkesir Akşam Kız Sanat Okulu Biçki-Dikiş Öğretmeni ve Müdürü Bedriye Dizdar Balıkesir Kız Enstitüsü Biçki-Dikiş Öğretmenliğine ve Müdürlüğüne, Isparta Akşam Kız Sanat Okulu Biçki-Dikiş Öğretmeni ve Müdürü Bedriye Tabu da Isparta Kız Enstitüsü Moda Öğretmenliğine tâyin edilmişlerdir.

Ankara Vilâyeti Maarif Müdürü Rasim Arsan Devlet Şûrası Âzalığına seçilmiştir.

İLÂNLAR:

Gaziantep Valiliğinde 1938 yılında çalışmış olan ilk okul öğretmenlerinin alacakları olan iki aylık mesken bedelleriyle, 1939 yılında çalışmış olanların dört aylık mesken bedelleri, alacaklılara ödenmek üzere adı geçen valiliğin 1942 mali yılı bütçesine tahsisat konduğu Gaziantep Valiliğinin 16/XII/1942 tarih ve 2424 sayılı yazısiyle bildirilmiştir.

Alacaklı öğretmenlerin, 1942 mali yılının sona ermesinden önce bir istida ile vilâyete müracaat ederek mutemet tâyin etmeleri lüzumu ilân olunur.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

ANKARA — MAARİF MATBAASI